

vendelsen af isolation i praksis begrænses mest muligt. Ønsket om at undgå isolationsfængsling må imidlertid på den anden side også vurderes ud fra hensynet til mulighederne for efterforskning og pådømmelse af forbrydelser.

4.4. Om strafferetsplejeudvalgets principielle overvejelser henvises til betænkningen nr. 975/1983 side 30 ff.

Som det fremgår heraf, finder *udvalgets flertal* det ønskeligt, at der – under hensyn til indgrebets alvorlige karakter og til den offentlige debat og kritik, som indgrebets anvendelse giver anledning til – i retsplejeloven foretages en mere udførlig regulering af indgrebets anvendelse, end tilfældet er i den gældende § 770, stk. 3. En sådan regulering bør efter flertallets opfattelse sætte mere restriktive grænser for anvendelse af isolation end de gældende regler, ligesom det bør sikres, at anvendelsen af isolation kun sker i absolut påkrævet omfang, og at der i denne forbindelse sker en faktisk reduktion navnlig af isolationsindgrebenes varighed.

Et mindretal i udvalget (anklagemyndighedens og politiets repræsentanter) fremhæver, at yderligere begrænsninger i muligheden for at afskære varetægtsarrestanter fra at etablere og vedligeholde kontakt med medsigtede og vidner tilsvarende vil forringe retshåndhævelsen. Det er mindretallets opfattelse, at gældende regler og praksis giver en rimelig balance mellem hensynet til sigtede og hensynet til efterforskningen, og at der for så vidt ikke er grund til ændringer. Såfremt isolation ønskes yderligere begrænset, trods den svækkelse, som det medfører af efterforskningen, vil mindretallet dog ikke afgørende vende sig imod flertallets forslag. Mindretallet lægger herved vægt på, at udkastet på de fleste punkter tilgodeser de hensyn til efterforskningen i de mest alvorlige sager, som mindretallet efterlyser. På enkelte områder har mindretallet dog særlige betænkeligheder ved flertallets udkast til nye bestemmelser. Der henvises herom til afsnit 4.5. nedenfor.

4.5. *Udvalgets flertal* foreslår i betænkningen, at *betingelserne for iværksættelse af isolation skærpes*, således at isolation kun kan ske, hvis varetægtsfængslingens øjemed gør isolation påkrævet, herunder for at hindre sigtede i gennem andre indsatte at påvirke medsigtede eller ved trusler eller på anden lignende måde at påvirke andre. Det tidligere omtalte *mindretal* foreslår (betænkningen side 46), at der opretholdes en noget videre adgang til isolation end efter flertallets forslag. Det er min-

dretallets opfattelse, at den af flertallet foreslåede bestemmelse vil indebære en alvorlig og unødvendig tilsidesættelse af hensynet til efterforskningen.

Der foreslås endvidere i betænkningen en særlig bestemmelse, der udelukker, at isolation iværksættes eller fortsættes, hvis indgrebet står i misforhold til sagens betydning (proportionalitetsregel). Den af udvalget foreslåede bestemmelse indebærer bl.a., at fuldstændig isolation ikke må finde sted, når formålet med isolation kan tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger, såsom delvis isolation eller besøgs- og brevkontrol. Efter udvalgets forslag skal der endvidere ved rettens afgørelse om isolation tages hensyn til den særlige belastning, indgrebet kan medføre for sigtede på grund af dennes unge alder eller fysiske eller psykiske svaclighed.

Udvalget foreslår endvidere en regel om *tidsbegrænsning af fuldstændig isolation*, således at isolation ikke må finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 3 måneder, medmindre sigtelsen angår den alvorligste kriminalitet (lovovertrædelser, der kan medføre fængsel i 6 år eller derover, herunder grov narkotikakriminalitet). *Et mindretal* (betænkningen side 48) foreslår tidsgrænsen fastsat til indtil 2 måneder.

Udvalget stiller endvidere forslag om, at der i forbindelse med gennemførelse af de nye regler om isolation gennemføres en *udvidet adgang til efter forsvarerens begæring at foretage bevisførelse inden domsforhandlingen* med det formål at muliggøre ophævelse af isolation.

Herudover medfører udvalgets forslag på flere punkter en *styrkelse af retsstillingen for isolationsanbragte*. Efter forslaget skal der bl.a. stilles krav om *udførlig begrundelse* for afgørelsen om isolation, ligesom *rettens første afgørelse om isolation kun skal gælde for 14 dage*. Forslaget medfører endvidere, at isolerede arrestanter får krav på *mundtlig behandling af kæremål*, når isolationen har varet i 3 måneder. Et mindretal (betænkningens side 58) foreslår en videregående adgang til mundtlig kærebehandling.

Udvalgets flertal anbefaler, at der ved strafudmålingen, jfr. straffelovens § 80, i videre omfang end nu tages hensyn til længerevarende isolationsanbringelse. Et *mindretal* i udvalget foreslår i stedet, at det fradrag i den idømte straf, som efter straffelovens § 86 gives for varetægtsophold, forhøjes med en trediedel i tilfælde, hvor varetægten har fundet sted under fuldstændig isolation (betænkningen side 68 ff).

Justitsministeriet kan tiltræde flertalsudtalelserne og flertalsforslagene i strafferetsplejeudvalgets